

Reactie inDUFed op de stakeholderconsultatie “decretale herziening van de milieuheffingen”

Indufed vertegenwoordigt de producenten en verwerkers van papier, karton en glas in België. Onder onze leden zijn er een aantal bedrijven die, op de eigen site, voor de verwerking van eigen recyclageresidu's en/of van extern afval, een afval(mee)verbrandingsinstallatie uitbaten waarvan ze de energie lokaal in hun productieproces nuttig inzetten. Vandaar dat we het relevant vinden om onderstaande punten nog eens in te brengen.

De reacties en commentaren hieronder zijn gebaseerd op het OVAM-voorstel dat we ontvingen per mail op 27 maart 2026. InDufed begrijpt dat het doel van het voorstel is om de milieuheffingen met ingang van **2028 te vereenvoudigen** maar ook, zoals blijkt uit de eerdere versies en contacten, het **sturend karakter** te behouden.

Om de circulaire economie in Vlaanderen te behouden en verder uit te bouwen, is een **gelijk speelveld** nodig zowel **tussen gelijke installaties binnen Vlaanderen** maar ook **met buitenlandse bedrijven** die dezelfde activiteit uitvoeren. Onze opmerkingen hebben net dit als uitgangspunt.

1. Het verbranden van afvalhout blijft niet-heffingsplichtig

Dit is een **goede beslissing** omdat hiermee stabiliteit gegeven wordt aan de investeringen die in het verleden gedaan werden om op basis van (niet-recycleerbaar) afvalhout groene energie te produceren.

inDufed stelt echter voor om deze vrijstelling algemeen te formuleren voor alle biomassa-afvalstromen die bijdragen aan de doelstellingen van groene stroom en warmte. Er is geen reden om een houtvezel uit niet-recycleerbaar hout vrij te stellen van heffingen en een niet-recycleerbare houtvezel in bijvoorbeeld de recyclageresidu's van papier en karton te belasten als hun verwerking in beide gevallen bijdraagt aan het halen van de groene energiedoelstellingen.

2. Aanpassing van het tarief voor het (mee-)verbranden van residu's afkomstig van het gebruik van selectief ingezameld papierafval

We stellen vast dat in het voorstel een onderscheid gemaakt wordt tussen de verwerking van ontinkings-slib enerzijds en recyclageresidu's anderzijds.

Het **nultarief** voor het (mee)verbranden van **ontinkings-slib** blijft behouden, wat we op zich uiteraard een **goede zaak** vinden.

Anderzijds moeten we vaststellen dat voor de (mee)verbranding van de **recyclageresidu's een heffing van 10% van het normale tarief** zal aangerekend worden.

inDUFed blijft zich kanten **tegen de afschaffing van het bestaande nultarief voor de verwerking van recyclageresidu's uit papier en karton.**

Deze afschaffing is:

- a) **niet sturend**, terwijl dit toch een doelstelling van afvalheffingen moet zijn:
- de recyclageresidu's zijn **inherent aanwezig in het inkomend materiaal**, betaald aan sterk positieve prijs, maar zijn niet bruikbaar als grondstof
 - Dit op zich is een sterke driver om het materiaal maximaal te valoriseren en de **materiaalefficiëntie zo hoog mogelijk** te krijgen
 - Het papierbedrijf is dus **niet de initiële vervuiler** maar **betaalt 3x (1e maal via de oud-papier-prijs, een tweede maal via de verwerkingskost van de residu's en mogelijk vanaf 2028 een 3e maal via de heffingen)**
- b) De verbranding van de residu's **op de eigen site** is de **meest circulaire oplossing**:
Ze gebeurt vandaag **al volgens BBT met maximale energie-recuperatie** on site in een industrieel productieproces.
De heffing vermindert de incentive om deze lokale verwerking in stand te houden; indien gekozen wordt voor een externe verwerking vergroot de totale milieu-impact alleen maar: meer transport voor de afvoer, minder energierecuperatie, meer primair brandstofgebruik.
- c) **Creëert een ongelijk speelveld met recyclage in buurlanden**:
Er is **geen dergelijke heffing in onze buurlanden** wat de recyclage in Vlaanderen duurder maakt zonder bijkomende milieuverbetering. Het brengt de Vlaamse final-recycling-capaciteit voor selectief ingezameld papier en karton economisch in gevaar.
Het argument dat op de residu's aanwezig in het geëxporteerd oud papier ook een heffing verschuldigd zou zijn biedt geen bescherming: de Vlaamse vestigingen betalen heffingen op zowel het Vlaamse oud papier en karton als het geïmporteerde materiaal, terwijl de buitenlandse vestigingen enkel op het uit Vlaanderen geïmporteerde deel dient te betalen, wat slechts een beperkt aandeel is van de totale tonnage aan oud papier dat ze inzetten.
We stellen ons bovendien de vraag **hoe de OVAM deze heffing op de verwerking van de residu's uit Vlaams oud papier in het buitenland zal aanrekenen en innen?** De heffingsplichtige is een buitenlandse papierproducent die, pas na verpulping van het oud papier, informatie moet kunnen en willen aanleveren over de tonnage aan residu's dat ontstaat uit een specifiek deel van zijn aangekocht oud papier.
Als het innen van de Vlaamse heffing op recyclageresidu's in het buitenland niet mogelijk zou blijken, betekent dit een **ongelijke behandeling van Vlaamse en buitenlandse papierproducenten**.

3. Gelijk speelveld tussen de verschillende verwerkers bij de energetische valorisatie van afval: noodzaak voor een beleidscorrectie

We blijven wijzen op de verschillende behandeling van afvalverbrandingsinstallaties die in se gelijke activiteiten uitoefenen namelijk de verbranding van (extern) afval. Indien deze verbrandingsinstallatie geïntegreerd is in een industrieel proces dat onder emissiehandel valt dienen hierop zowel milieueffingen als CO₂-rechten betaald te worden. Als de afvalverbrandingsinstallatie louter tot de afvalverbrandingssector behoort, dient enkel een milieueffing betaald te worden. Dit verschil in behandeling van gelijke installaties leidt tot een verschil van 60 €/ton afval in het nadeel van de geïntegreerde verbrandingsinstallatie, wat een economisch onhoudbare situatie is en niet te verantwoorden vanuit milieu-technisch oogpunt.

	• Huidige situatie verbrandingsinstallatie	
	Geïntegreerd in ETS-site	• Afvalsector
CO₂-kost (ETS)	• ja	• neen
Milieueffing	• ja	• ja

InDufed vraagt aan de Vlaamse overheid om, vanuit haar verantwoordelijkheid om gelijke installaties gelijk te behandelen, te zorgen voor een gelijk wettelijk speelveld of op zijn minst voor een gelijke financiële impact op de verbrandingsactiviteiten.

Vanuit deze matrix zijn er theoretisch vier mogelijke pistes om hiertoe te komen:

- i. De opname van de **alle** afvalverbrandingsovens **onder ETS1**
Dit is de enige optie die werkelijk leidt tot een gelijk speelveld voor alle afvalverbrandingsinstallaties en wordt momenteel bestudeerd door de Europese commissie. Vlaanderen zou net als andere landen kunnen kiezen voor een early opt-in van de afvalsector onder ETS1 en dient bijgevolg geenszins te wachten tot de finale Europese besluitvorming.
- ii. De introductie van een **CO₂-component in de milieueffingen van dezelfde grootorde als van toepassing bij ETS bedrijven**
Deze optie voert in de milieueffing een gelijkaardige CO₂-heffing toe als deze onder ETS1. De ETS-plichtige verbrandingsinstallaties zijn van deze component vrijgesteld.
- iii. De **vrijstelling** van de **milieueffing** op afval(mee)verbranding voor verbrandingsovens onder ETS1
Momenteel is milieueffing van ongeveer even groot als de CO₂-kost. Door de ETS-plichtige verbrandingsinstallaties vrij te stellen van de heffing op meeverbranding (zoals in Wallonië het geval is) komt men tot een financieel meer gelijke impact.

- iv. De **vrijstelling** van de geïntegreerde verbrandingsovens **van ETS1**
Uit een juridische analyse blijkt dat deze piste door de ETS-richtlijn niet toegelaten wordt en dus enkel een theoretische mogelijkheid is.

Alle pistes werden uitvoerig bestudeerd en werden eerder aan u overgemaakt, het ongelijke speelveld erkend. Het is nu aan de beleidsmakers om op korte termijn te corrigeren.

Dat deze decretale herziening van de afvalheffingen niet gebruikt wordt om een oplossing te bieden, al was het maar tijdelijk, eventueel zelfs in afwachting van een Europese oplossing via de herziening van de ETS-richtlijn, is naar onze mening niet verdedigbaar, zeker in het licht van de aansprakelijkheid van de overheid om te zorgen voor een gelijk speelveld tussen verschillende marktspelers.

We dringen er nogmaals op aan om opties ii of iii zoals hierboven beschreven mee te nemen in deze herziening van de afvalheffingen.

About inDUfed

InDUfed, is de federatie van de Belgische glas, papier- & kartonindustrieën en verenigt bedrijven die zich inzetten voor duurzaamheid, innovatie en kwaliteit. *InDUfed* pleit voor deze sectoren, ondersteunt hun industriële initiatieven en stimuleert vooruitgang die zowel het milieu als de economie ten goede komt.

CONTACT

Marc Bailli, Senior advisor sustainability

+32 (0)475 95 21 80
marc.bailli@indufed.be

 +32 2 626 98 28
 info@indufed.be
 www.indufed.be

 Place du Champ de Mars 2
Marsveldplein 2
Brussel – 1060 – Bruxelles

INDUFED is the federation of Belgium's glass, paper & board industries, bringing together companies committed to sustainability, innovation, and quality.